

Utbildningsinspektion i Ekenässkolan grundskola årskurs 7–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	2
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Ekenässkolan den 13 – 15 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Eslövs kommun och Ekenässkolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Ekenässkolan intervjuades elever, skolläring, personal, elevvårdsteam samt föräldrar med barn i olika skolår. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga skolår. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Ekenässkolan

Ekenässkolan	Antal barn/elever
Grundskola	530

Ekenässkolan är en 7–9 skola med 530 elever. Skolan omfattar fem arbetslag med cirka 40 lärare. Skolan är belägen i centrala Eslöv och är byggd i början av 1900-talet. Merparten av eleverna bor i centrala Eslöv. Andel elever med utländsk bakgrund är mindre än 10 procent.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Ekenässkolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans arbete med normer och värden är gott och eleverna på skolan är trygga och trivs både med kamrater och med de vuxna. Kunskapsresultaten på de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik är goda. Den pedagogiska verksamheten är övergripande av god kvalitet och det råder en god arbetsro på skolan. Samtliga elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till. Skolan arbetar på ett föredömligt sätt med så kallade familjegrupper. Lärartätheten är låg i förhållande till riket. De flesta lärare har lärarutbildning och utbildning i de ämnen som de i huvudsak undervisar i.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Eleverna deltar inte i upprättandet av skolans likabehandlingsplan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Eleverna erbjuds inte elevens val i enlighet med förordningen (2 kap. 19, 20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utarbeta ett system för analys av betygsresultaten och för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.
- Elevinflytandet över undervisningens innehåll bör utvecklas.
- Samverkan mellan skola och hem bör utvecklas.
- Skolan bör på ett tydligare sätt konkretisera och förtydliga de mål som finns för utbildningen för eleverna och säkra att detta genomförs av samtliga lärare.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Normer och värden

Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Ingen i skolan skall utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling. Genom iakttagelser och intervjuer framgår att dessa värden utmärker Ekenässkolan. Värdegrundsarbetet på skolan har hög prioritet och eleverna på skolan är trygga och trivs både med kamrater och med de vuxna. I sammanhanget är det viktigt att lyfta fram den arbetsro som finns på skolan. Under inspektionen besökte inspektörerna ett stort antal lektioner som präglades av en god stämning, en god interaktion mellan lärare och elever och en god arbetsro.

Kunskaper

Elevernas kunskapsresultat på de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska är överlag goda. Sambandet mellan de nationella ämnesproven och slutbetygen i skolor 9 visar emellertid att Ekenässkolan skiljer sig från det nationella mönstret. I ämnena svenska, engelska och matematik är det betydligt fler elever som inte får slutbetyg än de som klarar målen på provet.

Tabell 2 Andelen elever i procent som ej nått målen i slutbetyg i svenska, engelska och matematik i grundskolan och andelen elever i procent som ej nått målen på nationella ämnesproven i årskurs 9 år 2006.

	Svenska		Matematik		Engelska	
	Elever som ej får betyg	NP, elever som ej når målen	Elever som ej får betyg	NP, elever som ej når målen	Elever som ej får betyg	NP, elever som ej når målen
Ekenässkolan	7,3	3,8	11	7,1	9,2	4,2
Riket	3,6	3,8	6,6	12,4	5,9	4,5

Källa: Skolverkets statistik

På Ekenässkolan var 90 procent av eleverna behöriga till nationellt program i gymnasiet och 76 procent nådde målen i samtliga ämnen. Skolans genomsnittliga meritvärde har under flera år pendlat mellan 205 och 216. År 2006 var meritvärdet 205,6, pojkarnas meritvärde var 201,4 och flickornas 209,6. Någon större skillnad mellan flickornas och pojkarnas meritvärde föreligger alltså inte, vilket är ovanligt jämfört med riket. Dessutom är det en större andel flickor än pojkar som inte når målen i flera ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera vad dessa skillnader beror på.

Sammanfattning

Värdegrundsarbetet på skolan har hög prioritet och eleverna på skolan är trygga och trivs både med kamrater och med de vuxna.

Kunskapsresultaten på de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik är goda men skillnaden mellan andelen elever som ej nått målen i slutbetyg i svenska, engelska och matematik och andelen elever i procent som ej nått målen på nationella ämnesproven i skolor 9 år 2006 bör analyseras.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Värdegrundsarbetet

Värdegrundsarbetet på skolan har som tidigare nämnts hög prioritet. Skolan har tillsammans med eleverna utarbetat gemensamma ordningsregler, har väl utarbetade regler för att förebygga och hantera kränkningar och på skolan finns kamrätstödjare och de flesta klasserna arbetar med livskunskap. Det förebyggande arbetet är dock i stor utsträckning beroende av den enskilde lärarens initiativ och bygger inte på en gemensam överenskommelse kring hur man skall arbeta med värdegrundsfrågorna. ”Vi kan bli bättre med gemensamma regler och en samsyn i arbetet” säger lärarna och påpekar att skolledningen på ett tydligare sätt kunde driva arbetet med normer och värden. Inspektörerna förutsätter att skolan på ett tydligare sätt arbetar för att skapa samsyn kring normer och värden.

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan, enligt lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade skolan upprättat en likabehandlingsplan. I planen finns angivet de utvecklingsområden som skolan skall arbeta med under året. Planen omfattar dock inte kränkningar mellan vuxen och elev och vid samtal med eleverna framkommer att de inte känner till likabehandlingsplanen och inte heller har deltagit i framtagandet av denna. Inspektörerna bedömer att skolan måste involvera eleverna i arbetet med likabehandlingsplanen. Inspektörerna vill också framhålla vikten av att planen omfattar alla former av kränkande behandling.

Elevinflytande och samverkan

I såväl grundskoleförordningen som i läroplanen är delaktighet, inflytande och ansvar för elever och också föräldrar centrala begrepp. På skolan finns elevråd, matråd och ett idrottsråd. Skolan har också utarbetat en lokal plan för arbetet med elevinflytande. Under året har skolan genomfört en enkätundersökning kring elevinflytandet. 67 procent av eleverna menar att de får vara med och planera sitt lärande medan bara 14 procent av lärarna instämmer i att eleverna är med i planeringsprocessen. Var fjärde elev känner inte sig medansvarig i skolans verksamhet. Den bild som ges i enkätresultatet stämmer väl överens med den bild som inspektörerna fick vid inspektionen. Eleverna kan påverka hur de skall arbeta med de arbetsuppgifter de får av lärarna men har ingen möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Inspektörerna bedömer att elevinflytandet över undervisningens innehåll bör utvecklas.

Den samverkan som finns på skolan mellan skola och hem består i att föräldrarna har möjlighet att delta i de öppna planeringsmöten som förekommer i de

olika arbetslagen. Något skoloråd eller motsvarande organ där föräldrarna tillsammans med skolledningen kan diskutera skola och skolutveckling finns inte. Vid samtal med föräldrarna framkommer att de är ganska negativa till skolan. Föräldrarna berättar att det är stökigt på skolan, att kränkningar förekommer och att det inte är arbetsro på lektionerna. Den här bilden stämmer inte alls överens med den bild inspektörerna fått vid inspektionen. En förklaring till de olika bilderna kan vara att det inte finns någon större samverkan mellan skola och hem. Inspektörerna bedömer att föräldrarnas bild av skolan inte är uppdaterad och aktuell. Skolledningen delar denna uppfattning. De berättar att det tidigare varit både oroligt och stökigt på skolan och att kränkningar i större omfattning förekom men att de åtgärder skolan satt in har haft önskvärd effekt. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla samverkan mellan skola och hem och skapa forum där föräldrar och skola kan diskutera skolutveckling och förhållningssätt och normer.

Mål och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling

I läroplanen står det att skolan skall klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Ekenässkolan har under en tid arbetat med att konkretisera och förtydliga de mål som finns för utbildningen. Arbetet är dock beroende av den enskilde lärarens initiativ och det finns inget gemensamt utvecklingsarbete kopplat till kunskapsmålen och därför anser lärarna att eleverna inte har någon större kunskap om målen och att eleverna har svårt att förstå målen. Inspektörerna bedömer att skolan på ett tydligare sätt bör konkretisera och förtydliga de mål och betygskriterier som finns för utbildningen för eleverna och säkra att detta genomförs av samtliga lärare.

Uppföljning av elevernas kunskapsresultat görs genom prov, kommungemensamma tester, nationella ämnesprov, individuella utvecklingsplaner, samt elevernas redovisning i de arbeten de genomför. Skolan är indelad i självständiga arbetslag och betyg och bedömningar diskuteras vid de tillfällen då arbetslagen träffas. Som tidigare nämnts under området ”resultat” är det stora skillnader mellan resultaten på de nationella ämnesproven i skolår 9 och slutbetygen. Skillnaderna skiljer sig också från det nationella mönstret. Inspektörerna bedömer att skolan bör utarbeta ett system för analys av betygsresultaten och för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.

Individuella utvecklingsplaner har upprättats för samtliga elever. Som komplement till de individuella utvecklingsplanerna använder sig skolan av loggböcker och planeringsböcker för att följa upp elevernas kunskapsutveckling. Eleverna berättar också att de utvärderar sitt arbete bland annat vid de temaarbeten som genomförs och efter vecklans arbete.

Den lärare som är mentor för eleven ger utförlig information om kunskapsutvecklingen i de ämnen som mentorn har, men i övriga ämnen måste eleven gå till den undervisande läraren för att få information om måluppfyllelsen. Inspektörerna förutsätter att skolan diskuterar arbetssättet vid information till eleverna om deras måluppfyllelse.

Föräldrarna säger att de har god kontroll på sina barns kunskapsutveckling och ger skolan beröm för det.

Skolledning och kvalitetsarbete

Skolan leds av två rektorer. Ansvaret för den pedagogiska verksamheten är delat. En av rektorerna ansvarar för elevvårdsfrågorna medan den andra ansvarar för personal, ekonomi och övriga frågor. Båda rektorerna är nya på skolan och började på skolan i augusti 2005 och har inte haft någon längre tid att arbeta med de frågor och utvecklingsområden som finns. Det finns dessutom en ledningsgrupp på skolan. Rektorerna har formulerat en ledningsdeklaration som handlar om ledningsfilosofi och utvecklingsområden. Demokrati, tilltro, dialog inkluderande skola, fokus på möjligheter, god föräldrasamverkan och helhetsyn på lärandet är bärande begrepp. Rektorerna är väl förtrogna med verksamheten och har ambition, att tillsammans med personalen, utveckla denna

Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning. Däremot har man, efter att genomgått en så kallad Qualiscertifiering (självvärdering), erhållit en granskningsrapport som skolan betraktar som sin kvalitetsredovisning. Rapporten innehåller en analys av verksamhetens kvalitet inom elva olika områden. Inom varje område beskrivs bland annat verksamheten, skolans styrkor och vad skolan bör förbättra. Inspektörerna vill påpeka att det är viktigt att skolan gör denna rapport till sin egen och står bakom redovisade resultat, ställningstaganden och de åtgärder som finns föreslagna.

Individanpassning och stöd

Enligt skollagen och grundskoleförordningen har varje elev i grundskolan rätt till särskilt stöd när svårigheter i skolarbetet uppstår.

På skolan finns ett elevvårdsteam som ansvarar för stöd till elever i behov av särskilt stöd. Teamet genomför observationer och kartläggning av elever i behov av särskilt stöd. För samtliga elever i behov av särskilt stöd skrivs åtgärdsprogram i samverkan med elever och föräldrar. Samtliga elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till.

Skolan har dessutom två grupper som arbetar med elever med beteendeproblematik. Vid inspektionstillfället var det sex elever i varje s.k. familjegrupp. Eleverna har undervisning i dessa grupper två förmiddagar i veckan och då är föräldrarna med i verksamheten. Skolan arbetar på ett föredömligt sätt med dessa grupper och både elever, föräldrar och personal är mycket nöjda med arbetet.

Sammanfattning

Skolan måste involvera eleverna i arbetet med likabehandlingsplanen och komplettera befintlig plan så den omfattar kränkningar mellan vuxen och elev. Elevinflytandet över undervisningens innehåll bör utvecklas. Skolan bör utveckla samverkan mellan skola och hem. Skolan bör analysera betygssättning och resultat och på ett tydligare sätt konkretisera och förtydliga de mål som finns för utbildningen för eleverna och säkra att detta genomförs av samtliga lärare. Samtliga elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Elevens val är en del av undervisningen som är avsedd att ge eleverna en möjlighet till breddning eller fördjupning i något eller några ämnen. Eleverna skall enligt förordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. Det måste vara tydligt för eleven vilka val som finns och när denna valmöjlighet finns. Av intervjuerna framgår att elevens val inte lever upp till förordningens krav. Elevens val ingår i den bearbetningstid (BEB:en) som eleverna förfogar över och då lärarna fungerar som handledare och innebär inte att eleverna kan göra ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen. Inspektörernas bedömer att elevens val inte genomförs i enlighet med förordningen.

Materiella resurser

Enligt grundskoleförordningen skall särskild vikt läggas vid att eleverna i undervisningen har tillgång till läromedel som täcker väsentliga delar av ett ämne eller en ämnesgrupp och som är ägnade att ge fasthet och sammanhang i studierna. Vid samtal med eleverna säger dessa att läromedlen är föråldrade och att böckerna inte räcker vid prov och att kartböckerna är för gamla. Inspektörerna förutsätter att skolan analyserar detta och vid behov förbättrar läromedlen.

I skolan finns ett väl utrustat bibliotek som är öppet och bemannat under större delen av dagen.

Personal

Det finns 6,77 lärare per 100 elever på skolan. Det skall jämföras med riksgenomsnittet för samtliga huvudmän inom grundskolan som är 8,3 lärare per 100 elever (Skolverkets statistik för läsåret 2005/06). De flesta lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolan har utarbetat en övergripande fortbildningsplan som beskriver de gemensamma satsningarna.

Sammanfattning

Skolan erbjuder inte elevens val i enlighet med förordningen. Skolan har ett väl utrustat bibliotek. De flesta lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Datum	Ort
2007-11-16	Lund

Arne Huseby
Martin Persson